

אני מפחד מנפתלי בנט

כמו יו"ר הבית היהודי, גם חתן פרס ישראל פרופ' דוד הראל גדל על ברכיי מפד"ל. מן הצד, הוא צפה בבנט צומח למנהיג כריזמטי שסטה לדבריו מדרך הסובלנות ודרך הארץ

תגיות: נפתי בנט, הבית היהודי, המפד"ל

דוד הראל

יום חמישי, 05 בפברואר 2015, 09:13

שתף

דוד הראל

חוקר וחתן פרס ישראל במדעי המחשב

אין במאמר הזה חוות דעת או ניתוח עובדתי. הוא אינו דן בבחירות או מנסה לנבא את תוצאותיהן. הוא מתאר רגש אישי, ועל רגשות אין הרבה מה להתווכח. אני פוחד מנפתלי בנט. חיל ורעדה יאחזוני. בנט מהווה תופעה שלא הייתה כמותה במקומותינו. למהירות המסחררת שבה הפך למנהיגו הבלתי מעורער של קהל עצום שהולך אחריו בהערצה עיוורת, אין אח ורע.

כמוהו, גם אני גדלתי במשפחה של עולים אנגלו-סקסים וגם אני בוגר ישיבה תיכונית. גם בביתנו תנועת הנוער הייתה "בני עקיבא" והמפלגה הייתה המפד"ל. אלא שבילדותי, למרות חסרונותיה הרבים, ערכי המפד"ל היו מבוססים על תורה ועבודה, סובלנות ודרך ארץ. מנהיגיה היו חיים משה שפירא, יוסף בורג ומיכאל חזני. איפה הם ואיפה נפתלי בנט? איפה המפד"ל דאז, המתונה והשפויה יחסית, ואיפה הבית היהודי של היום?

לאורך שנים, דרך ילדי ונכדיי, עקבתי בדאגה גוברת והולכת אחרי תהליך ההקצנה האיטי של בני עקיבא והחינוך המפד"לי, בראשם הישיבות התיכוניות, וזליגתם הברורה ימינה. בגופים שכאלה יש תהליכים הדרגתיים, ויש נטילת כתר מנהיגות בהרף עין ושינוי מידי עמוק ורחב. לצופה מהצד יכולה להיות דאגה ואכזבה מאיש או מדרך, ויכול להיות פחד תהומי. מנפתלי בנט איני רק דואג או חושש. ממנו אני מת מפחד.

ישראל הייתה בית יהודי הולם לעולים ארצה בשנות ה-50 וה-60, אך היום ברור שהקו שבנט ומפלגתו מובילים איננו בית ואיננו יהודי. הוא אינו מבטיח שקט וחום של בית (home) וערכיו המרכזיים רחוקים ת"ק פרסה מאלה של היהדות בת הדורות. למי שבאמת יודע דבר או שניים על אלוהים ברור לגמרי שלבנט אין אלוהים.

מאחורי גומות החן והחיוך מסתתרת יוהרה, אדנותיות וביטחון עצמי מופרז (צילום: טלי מאייר)

"בנט אינו משדר חולשה או הימנעות. הוא אינו מזגזג ואינו מכלה זמנו בספינים ובתחמונים פוליטיים. הוא יודע בדיוק מצמרר לאן פניו מועדות, ומתקדם לשם בנחרצות"

דעותיו ותכניותיו לטווח הקרוב ידועות ("לא אמסור שטח של ארץ ישראל לערבים"; "צריך להחיל את החוק הישראלי על השטחים"; "אם תופסים מחבלים, צריך פשוט להרוג אותם"). אך לא בציטוטים פרטניים עסקינן, והבעיה אינה השפעה של חבורה קטנה וקיצונית. תסריט האימים גרוע בהרבה.

רודנים פשיסטים רבים, בהם מהגרועים בתולדות האנושות, עלו לגדולה מהר מאוד באמצעות חושים פוליטיים חדים, כריזמה סוחפת, רהיטות וחדות מחשבה, ואמביציה בלתי נדלית. זלזול בקו "החלש" שנקטו המנהיגים של אותה העת, והתנגדות קולנית להסכמי עבר פשרניים לטעמם, קנו להם ים של תומכים. ולא לה התווספה תדיר בניה מתוחכמת וצינית של עליונות ואדנות כוחניים כלפי מיעוטים שנחשבו בעיניהם כנחותים. תוך זמן קצר תופס רודן כזה את השלטון ומאותו רגע הוא עושה בו כרצונו. במקרה של בנט, רואים כבר עכשיו בבירור את השימוש הכוחני והציני שהוא עושה בכלים אנטי-דמוקרטיים במטרה להוביל את ישראל לשינוי מהסוג שקרה במשטרים אפלים שכולנו מכירים. ואם לא בפשיזם צרוף מדובר איני יודע פשיזם מהו.

בניגוד למנהיגים אחרים אצלנו, בנט אינו משדר חולשה או הימנעות. הוא אינו מזגזג ואינו מכלה זמנו בספינים ובתחמונים פוליטיים. הוא יודע בדיוק מצמרר לאן פניו מועדות, ומתקדם לשם בנחרצות. גם אם יישב באופוזיציה אחרי הבחירות, התנגדות דורסנית לכל מהלך שיעלה ממנו אבק של שלום או שוויון רק יגדילו את בסיס תמיכתו ויחישו את עלייתו לשלטון. וזהו התסריט הנורא מכל.

לפני כמה חדשים ישבתי בקהל בכנס השלום של "הארץ", ובנט עלה לדבר. עוד לפני שפתח את פיו שידרו עמידתו ושפת גופו זחיחות, יוהרה, אדנותיות וביטחון עצמי שלא ראיתי מימיי. חיוך הבייבי-פייס המזלזל, עם גומות החן השובבות לכאורה, היה מקפיא דם. הגו הזקוף והראש המורם, שלא לדבר על תוכן הדברים ("אין פה אדם שרוצה שלום יותר ממני") הילכו אימים על הקהל. ישבתי שם רועד מאימה. ריח של 1933

עמד באוויר. פחד אלוהים.

פרופ' הראל ממכון ויצמן הוא פעיל שלום וזכויות אזרח

לפרסום מאמרים בוואלה! דעות לחצו כאן

המאמרים המתפרסמים במדור הדעות משקפים את עמדת הכותבים בלבד

קניות